

Projenin Adı: İzmir, Manisa, Denizli İllerinde Bağların Bor Beslenme Durumunun Belirlenmesi ve Bor Gübrelenmesinin Bağlarda Verim Üzerine Etkisinin Araştırılması

Projeyi Yürüten Kuruluş	Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü
Projeyi Destekleyen Kuruluş/lar	Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (BOREN)
Proje Lideri	Dr. Nejat ÖZDEN
Proje Yürütücüleri	Nuri CANDAN, Ömer SÖKMEN, Süleyman ŞEN, Vural KARAGÜL, Ali ERTÜRK
Başlama-Bitiş Tarihleri	2014-2018
<p>Proje Özeti</p> <p>Yürütülen projede, İzmir, Manisa ve Denizli illerinde bağ yetiştiriciliği yapılan alanlardaki toprakların ve asma bitkisinin bor içeriklerinin saptanması, bor gübresi ile gübrelenmenin asmanın verim üzerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma iki aşamada yürütülmüş olup, öncelikli olarak bağ yetiştiriciliği yapılan toprakların ve asma bitkisinin başta bor olmak üzere beslenme durumları ortaya konulmuş, daha sonrasında ise toprakta bitkiye yarayışlı bor seviyesi düşük alanlarda seçilen beş lokasyonda (Belen, Yağcılar, Kumkuyucak, Doğan ve Yazır) bor gübre denemeleri yürütülmüştür. Projenin ilk aşamasında; Ege Bölgesi'nde sultani çekirdeksiz üzüm yetiştiriciliği yapılan alanların büyüklüğü dikkate alınarak İzmir'den 30 (toplam örneğin %9.2'si), Manisa'dan 177 (toplam örneğin %54.30'u) ve Denizli'den 119 (toplam örneğin %36.5'i) olmak üzere toplam 326 adet toprak ve yaprak örneği alınmıştır.</p> <p>Gerçekleştirilen analizlerde, asma yetiştiriciliği yapılan topraklarda bor içeriklerinin 0.05-4.77 mgkg-1 arasında değiştiği ve ortalama 0.65 mgkg-1 olduğu belirlenmiştir. İzmir, Manisa ve Denizli illeri bağ alanlarından alınan toprak örneklerinin %53.07'sinde bitkiye yarayışlı borun yeterli, %43.56'sında ise az olduğu saptanmıştır. En düşük bor içeriği %71.43 ile Denizli'de saptanırken, bunu sırasıyla Manisa (%28.25) ve İzmir (%23.33) takip etmiştir. Bağ yetiştiriciliği yapılan İzmir ve Manisa topraklarında bitkiye yarayışlı demir, bakır, çinko ve mangan yönünden sorun görülmezken, Denizli'deki topraklarında demir ve çinko noksanlığı belirlenmiştir. Bitkiye yarayışlı fosfor, potasyum, kalsiyum ve magnezyumda ise üç ilde de bir sorun saptanmamıştır.</p> <p>İzmir, Manisa ve Denizli illerinde asma yetiştiriciliği yapılan alanlarda toprak örnekleri ile eş zamanlı alınan yaprak örneklerinde bor içeriği 13.30-628.80 mgkg-1 arasında ve ortalama 75.12 mgkg-1 olarak bulunmuştur. Analizi yapılan yaprak örneklerinin %16.26'sında bor içeriği düşük, %52.76'sında yeterli ve %30.98'inde ise fazla olarak saptanmıştır. En düşük bor içeriği %31.09 ile Denizli'de saptanırken, bunu sırasıyla İzmir (%13.33) ve Manisa (%6.78) takip etmiştir.</p> <p>Bağ yetiştiriciliği yapılan topraklarda toplam kalsiyum ve magnezyum bakımından sorun görülmezken, fosfor ve potasyum bakımından noksanlık belirlenmiştir. Mikro elementlerden demir, bakır, çinko ve mangan bakımından Manisa'da bir sorun görülmezken, İzmir'de çinko, Denizli'de ise çinko ve bakır noksanlıkları saptanmıştır.</p> <p>Bor kapsamları bağlarda düşük seviyede olduğunda gübreleme ile olumlu etkisi olmasına karşın fazlalığı da bağlarda toksik etki gösterdiğinden mutlaka toprak analizi yapılarak 0.5 mgkg-1 altında alanlarda uygulanmalıdır. Projenin daha sonraki aşamasında; İzmir, Manisa, Denizli illerinde bor gübrelenmesinin bağlarda verim üzerine etkisini belirlemek amacıyla altında seçilen Belen, Yağcılar, Kumkuyucak, Doğan ve Yazır yörelerinde topraktan 0-1-3 kgBha-1 ve yapraktan ise 0-300 mgBl-1 düzeylerinde Etidot-67 (%20.8 B) formunda bor gübresi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda; yapraktan bor uygulamalarının etkili olmadığı görülürken, topraktaki bor kapsamı 0.5 mgkg-1 'in altında bulunan bağ alanlarında topraktan 3 kgBha-1 uygulamasının salkım ağırlığı ve yaş üzüm verimini artırdığı saptanmıştır.</p> <p>Anahtar kelimeler: Bor, bağ, gübreleme, verim, İzmir, Manisa ve Denizli</p>	